

Ден на храбростта и българската армия.

Георги Победоносец

От зората на християнството неговите последователи почитат Свети Великомъченик Георги Кападокийски не само като покровител на скотовъдството, но и на войската. Още от XVII век образът на великомъченика се появява в редица европейски страни върху бойни знамена и военни отличия за проявена храброст. Първото българско знаме с изображение на светеца е принадлежало на българските доброволци, сражавали се на страната на руската армия през Кримската война и до днес то се съхранява в Ермитажа в Санкт Петербург, Русия[1].

История

Княжество и Царство България

Денят на храбростта започва да се чества от Българската армия още с нейното създаване. С указ № 1 от 1 януари 1880 г. княз Александър Батенберг учредява военния орден „За храброст“ по подобие на руския орден „Свети Георги“, с който се удостояват извършилите подвизи на бойното поле. А с указ № 5 от 9 януари същата година се постановява честването на празника. Определена е датата 23 април – денят на свети Георги Победоносец, а от 1916 г., поради преминаване от Юлианския към Грегорианския календар, Българската православна църква взема решение празничният ден да се отбелязва на 6 май[2][1][3].

В самото начало празникът се отбелязва определено скромно. Церемонията включва панихида в гарнизоните, поздравления и обяд за кавалерите на ордена „За храброст“ и ограничени военни паради, предимно в София. Впоследствие цар Фердинанд допринася за по-голямата пищност и значение на честването[2][1].

По време на войните в периода 1912 – 1918 г. празникът се отбелязва в бойни условия. Чества се всяка година с отслужване на панихида за загиналите и молебен за живите. Прави се преглед на войсковите части от върховния главнокомандващ на Българската армия и велик магистър на ордена „За храброст“. В края тържеството приключва с кратък военен парад[2].

Дълго време, паралелно с Деня на храбростта, съществува и Ден на победите, т.нар. малък Гергьовден – 27 ноември, когато българската армия удържа решаваща победа в боевете при Сливница по време на Сръбско-българската война от 1885 г. Подписаният през 1919 г. обаче точно на тази дата Ньойски договор я обезсмисля като ден на тържество. През 1920-те години тези 2 празника се обединяват и се чества само Ден на храбростта и победите на 6 май[2][1].

Народна република България

Установената традиция на Гергьовденските паради е отменена от Отечественофронтовската власт на 2 май 1947 г. с постановление на Министерския съвет под председателството на Георги Димитров. Самият празник е обвързан със знаците за новия режим дати. Първоначално за ден на Българската армия е определена датата 9 септември, а след 1953 г. – 23 септември, денят на обявяване на Септемврийското въстание от 1923 г., както и 9 май – денят на Победата на Българската народна войска и Въоръжените сили на СССР срещу хитлеристка Германия през 1945 г. във Втората световна война.

Отделно с тържествени събрания са отбелязвани 6 март – Денят на началото на Дравската операция 1945 г. на Първа българска армия срещу хитлеристките войски по време на Втората световна война определен като Ден на Драва. Денят на Българската народна армия се отбелязва тържествено със заря-проверка във Враца – Центъра на Септемврийското въстание, както и с тържествени събрания, докато 9 май – Денят на Победата се отбелязва с тържествена заря-проверка в София всяка година и тържествено събрание, а на кръгли годишнини в НРБ пристига за честванията и делегация от СССР начело с висш съветски партиен или държавен ръководител. Така остава до демократичните промени през 1989 г. През 1981 г. е проведен огромен военен парад с армия и бойна техника в Българската народна армия за ознаменуване на 1300 години от създаването на Българската държава на който парад слово произнася министърът на народната отбрана арм.генерал Добри Джуров, стоящ на трибуната на Мавзолеят на Георги Димитров в присъствието на Председателят на Държавния съвет на Народна република България Тодор Живков и всички други партийни (на БКП и БЗНС) и държавни ръководители. 3 март – денят на освобождението от османско иго се отбелязва всяка година с тържествена заря – проверка, а през 1988 г. е обявен за официален празник на народа и БНА. [2][1]

Република България

След 1990 г. Седмото Великото народно събрание определя за празник на войската датата 23 август – денят на решителните боеве при Шипка от 1877 г. Две години, 1991 и 1992, българските войски честват този паметен ден като свой празник. През 1993 г. с постановление на МС № 15 от 27 януари отново е възвърната датата 6 май като Ден на храбростта и празник на Българската армия. [2]

Съвременният празник започва в 9 часа пред паметника на Незнайния воин в София, където патриархът или друг представител на висшия клир на Българската православна църква отслужва панихида за загиналите военнослужещи, молебен за живите и празничен водосвет на бойните знамена и знамената-светини. Поднасят се венци и цветя в памет на падналите в бой воители. [4][5]

Военен парад по случай Деня на храбростта
на 6 май 2007 г.

Самият военен парад започва в 10 часа на площад „Княз Александър I“. [5]

В последните години парадите се откриват от прелитащ над площада вертолет „Ми-17“ с развят на него българския национален флаг. Това е вертолет от военновъздушните сили, участващ в аварийно-спасителни операции и използващ се за помощ при наводнения, а също и за гасене на горски пожари. [6]

Самото спускане на знамето на въже от корпуса на вертолета отнема около 20 секунди. То трябва да бъде добре опънато около две минути преди прелитането над трибуната. Хеликоптерът преминава над площада на височина 100 метра със скорост 80 км/ч. В зависимост от условията той може да бъде съпроводен от други хеликоптери и бойни самолети. [6]

Парадът по традиция се приема от най-високопоставения офицер в гарнизона или поделението, а в

ТОВА БЕШЕ ОТ МЕН
НАДЯВАМ СЕ ДА ВИ Е ХАРЕСАЛО

- Катерина Николова 5В